

1 | Pont del Rossinyol

© Iñaki Relanzón

Patrimoni arquitectònic

Aquest pont travessa el torrent del Rossinyol i ens dona una benvinguda elegant al conjunt històric de Sant Miquel del Fai. L'any 1576, Gregori ^{xiii} va unir el priorat de Sant Miquel del Fai a l'ardiaconat major de la Catedral de Girona, que en aquells moments ocupava Jaume d'Agullana. Així, el priorat de Sant Miquel del Fai va quedar secularitzat, però la butlla papal n'exigia la dignificació. L'ardiaca Agullana s'esmerçà per aconseguir aquest mandat i va construir el pont del Rossinyol, però també el pas de la Foradada, l'entrada fortificada i el casal prioral d'estil gòtic. El pont es va alçar el 1592 i facilità l'accés al monestir, que fins llavors es feia per les escales de Sant Miquel; uns graons de fusta fets a partir d'estaques clavades a la paret i que es tractava d'un accés que ja al segle XIV provocà les protestes d'alguns parroquians.

El pont del Rossinyol és d'estil romànic i, si l'observem amb deteniment, podem apreciar la seva tipologia constructiva d'esquena d'ase, caracteritzada per un arc

de mig punt clarament rebaixat. El pendent de la seva calçada varia: és més petit a la banda d'entrada del pont i més accentuat al cantó oposat, d'accés al complex històric. L'intradós o la sotavolta, és a dir, la superfície inferior i cònca de l'ull del pont, està formada per peces força regulars. El paviment és heterogeni, amb trams de còdols del riu, llosetes de pedra i llambordins. Si ens hi fixem, podem veure la presència de trompes a banda i banda de l'arrencada de l'arc. Les trompes són petites voltes que serveixen de solució constructiva per descarregar l'arc.

Vegetació i flora

Abans de creuar aquest pont prenem atenció al rierol que li dona nom. El riu Rossinyol o torrent de Roca Gironella neix al municipi de Sant Martí de Centelles (Osona) i forma part de la conca hidrològica del Besòs. La seva aigua desguassa al riu Tenes, just al dessota de Sant Miquel del Fai. Aquests dos rius conformen el paisatge fluvial que singularitza el paratge.

Les gatelledes (boscos o bosquines de *Salix atrocinerea*) són els boscos de ribera més abundants d'aquest curs d'aigua. En fondalades i marges del Rossinyol es fan un gran nombre d'espècies llenyoses caducifòlies. Per la seva raresa local, destacaríem alguns peus isolats d'auró blanc (*Acer campestre*) i de trèmol (*Populus tremula*).

Als tolls propers al riu, aprofitant la riquesa de carbonats, s'hi fan les asprelles (*Chara* spp.), si bé aquestes poblacions són d'extensió fluctuable i sempre supeditades a la variabilitat de cabals i al risc d'aiguats. La seva presència indica aigües netes.

A prop del pont del Rossinyol, amb una mica de sort, potser hi localitzarem algun rodal d'una planta rupícola, com l'orella d'os (*Ramonda myconi*). Aquesta espècie abunda als Pirineus, però és força rara a la conca del Besòs, on es limita a les muntanyes calcàries de la Serralada Prelitoral i específicament en roques ombrívols i molsoses.

Fauna

La vegetació de ribera propicia l'aparició de diferents espècies de fauna vinculades amb més o menys necessitat d'ambients humits. D'aquesta manera, destaca la presència i abundància de papallones com la nimfa dorment (*Nymphalis polychloros*), la papallona de la c blanca (*Polygonia c-album*), la nimfa mediterrània (*Limenitis reducta*) o la tornassolada petita (*Apatura ilia*). Entre els amfibis, la granota verda (*Pelophylax perezi*) n'és l'espècie més abundant; mentre que ofidis aquàtics com la serp d'aigua (*Natrix maura*) o la serp de collaret (*Natrix natrix*) també són presents al Rossinyol.

Gràcies a l'abundància d'insectes pròpia dels medis fluvials és molt freqüent la presència dels ratpenats aquàtics, que els capturen sobrevolant sense descans la làmina d'aigua.

El blauet (*Alcedo atthis*), la cuereta blanca (*Motacilla alba*) i el rossinyol bord (*Cettia cetti*) són algunes de les espècies d'aus lligades als ambients aquàtics que podem veure o sentir a prop del riu Rossinyol. Recentment, també s'hi ha detectat algun exemplar de tord ala-roig (*Turdus iliacus*); una espècie hivernant gens infreqüent a la Catalunya humida i septentrional, però més aviat escassa cap al sud.

